

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Drugi protokół dodatkowy do Konwencji o cyberprzestępczości dotyczący wzmocnionej współpracy i ujawniania elektronicznego materiału dowodowego

Preambuła

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE RADY EUROPY ORAZ POZOSTAŁE PAŃSTWA BĘDĄCE STRONAMI KONWENCJI o cyberprzestępczości (ETS nr 185, zwanej dalej „Konwencją”), otwartej do podpisu w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r., sygnatariusze niniejszego Protokołu;

MAJĄC NA UWADZE zasięg i wpływ Konwencji we wszystkich regionach świata;

PRZYPOMINAJĄC, że Konwencja została uzupełniona Protokołem dodatkowym dotyczącym penalizacji czynów o charakterze rasistowskim lub ksenofobicznym popełnionych przy użyciu systemów komputerowych (ETS nr 189), otwartym do podpisu w Strasburgu dnia 28 stycznia 2003 r. (zwanym dalej „Pierwszym Protokołem”), w stosunkach między Stronami tego Protokołu;

UWZGLĘDNIAJĄC istniejące traktaty Rady Europy dotyczące współpracy w sprawach karnych oraz inne umowy i porozumienia dotyczące współpracy w sprawach karnych zawarte między Stronami Konwencji;

UWZGLĘDNIAJĄC również Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (ETS nr 108) zmienioną Protokołem zmieniającym (CETS nr 223), otwartym do podpisu w Strasburgu dnia 10 października 2018 r., do której może przystąpić każde państwo;

BIORĄC POD UWAGĘ coraz większe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym usług internetowych, oraz rosnącą cyberprzestępczość, która stanowi zagrożenie dla demokracji i praworządności, a którą wiele państw uznaje również za zagrożenie dla praw człowieka;

BIORĄC RÓWNIEŻ POD UWAGĘ rosnącą liczbę ofiar cyberprzestępczości oraz znaczenie dochodzenia sprawiedliwości na rzecz tych ofiar;

PRZYPOMINAJĄC, że rządy mają obowiązek ochrony społeczeństwa i osób fizycznych przed przestępczością nie tylko w świecie realnym, lecz również w internecie, w tym poprzez skuteczne dochodzenia i ściganie karne;

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ, że coraz większa liczba dowodów przestępstw jest przechowywana w formie elektronicznej w systemach informatycznych jurysdykcji zagranicznych, w więcej niż jednej jurysdykcji lub w nieznanach jurysdykcjach, oraz żywiąc przekonanie, że uzyskanie takich dowodów zgodnie z prawem wymaga wprowadzenia dodatkowych środków, aby umożliwić skuteczną reakcję wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i utrzymanie praworządności;

UZNAJĄC potrzebę zwiększonej i bardziej efektywnej współpracy między państwami a sektorem prywatnym oraz uznając, że w tym kontekście potrzebna jest większa jasność i pewność prawa dla dostawców usług i innych podmiotów w odniesieniu do okoliczności, w których mogą oni odpowiadać na bezpośrednie wnioski organów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych innych Stron o ujawnienie danych elektronicznych;

MAJĄC zatem na celu dalsze zacieśnianie współpracy w zakresie cyberprzestępczości i gromadzenia materiału dowodowego w formie elektronicznej dotyczącego przestępstw do celów prowadzenia specjalnych dochodzeń lub postępowań karnych za pomocą dodatkowych narzędzi dotyczących skuteczniejszej wzajemnej pomocy i innych form współpracy między właściwymi organami; współpracy w sytuacjach nadzwyczajnych; oraz bezpośredniej współpracy między właściwymi organami i dostawcami usług oraz innymi podmiotami, w których posiadaniu lub pod których kontrolą znajdują się istotne informacje;

PRZEKONANE, że skuteczna współpraca transgraniczna na potrzeby wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w tym między sektorem publicznym a sektorem prywatnym, zyskuje dzięki skutecznym warunkom i zabezpieczeniom w zakresie ochrony praw człowieka i podstawowych wolności;

UZNAJĄC, że gromadzenie elektronicznego materiału dowodowego do celów prowadzenia dochodzeń dotyczy często danych osobowych, oraz uznając obowiązujący w wielu państwach będących Stronami wymóg ochrony prywatności i danych osobowych w celu wypełnienia ich zobowiązań konstytucyjnych i międzynarodowych; oraz

PAMIĘTAJĄC o potrzebie zapewnienia, aby skuteczne środki w zakresie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych dotyczące cyberprzestępczości i gromadzenia materiału dowodowego w formie elektronicznej podlegały warunkom i zabezpieczeniom, które zapewnią odpowiednią ochronę praw człowieka i podstawowych wolności, w tym praw wynikających z zobowiązań podjętych przez państwa na mocy obowiązujących międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka, takich jak Konwencja Rady Europy z 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (ETS nr 5), Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych z 1966 r., Afrykańska karta praw człowieka i ludów z 1981 r., Amerykańska Konwencja Praw Człowieka z 1969 r. oraz inne międzynarodowe traktaty dotyczące praw człowieka;

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

ROZDZIAŁ I

Postanowienia wspólne

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego Protokołu jest uzupełnienie:

- a) Konwencji – w stosunkach między Stronami niniejszego Protokołu; oraz
- b) Pierwszego Protokołu – w stosunkach między Stronami niniejszego Protokołu, które są również Stronami Pierwszego Protokołu.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. O ile w niniejszym Protokole nie postanowiono inaczej, środki w nim opisane stosuje się:
 - a) w stosunkach między Stronami Konwencji, które są Stronami niniejszego Protokołu – do prowadzenia specjalnych dochodzeń i postępowań karnych w sprawach o przestępstwa związane z systemami i danymi informatycznymi oraz do gromadzenia dowodów w formie elektronicznej odnoszących się do przestępstw; oraz
 - b) w stosunkach między Stronami Pierwszego Protokołu, które są Stronami niniejszego Protokołu – do prowadzenia specjalnych dochodzeń i postępowań karnych w sprawach o przestępstwa określone zgodnie z Pierwszym Protokołem.
2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do wywiązania się z zobowiązań określonych w niniejszym Protokole.

Artykuł 3

Definicje

1. Do niniejszego Protokołu stosuje się definicje określone w art. 1 i 18 ust. 3 Konwencji.

2. Do celów niniejszego Protokołu stosuje się następujące definicje dodatkowe:
- „organ centralny” oznacza organ lub organy wyznaczone na mocy obowiązującego między zainteresowanymi Stronami traktatu o wzajemnej pomocy lub porozumienia opartego na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie lub w przypadku braku takiego traktatu lub porozumienia – organ lub organy wyznaczone przez Stronę na podstawie art. 27 ust. 2 lit. a) Konwencji;
 - „właściwy organ” oznacza organ sądowy, administracyjny lub inny organ ścigania uprawniony na mocy prawa krajowego do nakazania, zatwierdzenia lub podjęcia się wykonania środków na mocy niniejszego Protokołu w celu gromadzenia lub dostarczania materiału dowodowego w odniesieniu do specjalnego dochodzenia lub postępowania karnego;
 - „sytuacja nadzwyczajna” oznacza sytuację, w której istnieje znaczne i bezpośrednie zagrożenie dla życia lub bezpieczeństwa osoby fizycznej;
 - „dane osobowe” oznaczają informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej;
 - „Strona przekazująca” oznacza Stronę przesyłającą dane w odpowiedzi na wniosek lub w ramach wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego lub – do celów rozdziału II sekcja 2 – Stronę, na której terytorium znajduje się dostawca usługi przesyłu danych lub podmiot świadczący usługi rejestracji nazw domen.

Artykuł 4

Język

- Wnioski, nakazy i towarzyszące im informacje przekazywane Stronie są sporządzane w języku akceptowanym przez Stronę wezwaną lub Stronę powiadomioną na podstawie art. 7 ust. 5 lub dołączane jest do nich tłumaczenie na taki język.
- Nakazy wydane na podstawie art. 7 i wnioski wydane na podstawie art. 6 oraz wszelkie towarzyszące im informacje:
 - są przekazywane w języku drugiej Strony, w którym dany dostawca usług lub dany podmiot przyjmuje dokumenty w ramach porównywalnych procedur krajowych;
 - są przekazywane w innym języku akceptowanym przez danego dostawcę usług lub dany podmiot; lub
 - dołącza się do nich tłumaczenie na jeden z języków, o których mowa w ust. 2 lit. a) lub b).

ROZDZIAŁ II

Środki na rzecz wzmocnionej współpracy

Sekcja 1

Ogólne zasady mające zastosowanie do rozdziału II

Artykuł 5

Ogólne zasady mające zastosowanie do rozdziału II

- Strony współpracują w najszerszym możliwym zakresie zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału.
- Sekcja 2 niniejszego rozdziału składa się z art. 6 i 7. Określono w niej procedury mające na celu wzmocnienie bezpośredniej współpracy z dostawcami i podmiotami na terytorium innej Strony. Sekcję 2 stosuje się niezależnie od tego, czy między zainteresowanymi Stronami obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy lub porozumienie oparte na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie.

3. Sekcja 3 niniejszego rozdziału składa się z art. 8 i 9. Określono w niej procedury mające na celu wzmocnienie międzynarodowej współpracy między organami w zakresie ujawniania przechowywanych danych informatycznych. Sekcję 3 stosuje się niezależnie od tego, czy między Stroną wzywającą a Stroną wezwaną obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy lub porozumienie oparte na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie.
4. Sekcja 4 niniejszego rozdziału składa się z art. 10. Określono w niej procedury dotyczące wzajemnej pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Sekcję 4 stosuje się niezależnie od tego, czy między Stroną wzywającą a Stroną wezwaną obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy lub porozumienie oparte na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie.
5. Sekcja 5 niniejszego rozdziału składa się z art. 11 i 12. Sekcję 5 stosuje się, gdy między Stroną wzywającą a Stroną wezwaną nie obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy ani porozumienie oparte na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie. Postanowień sekcji 5 nie stosuje się, gdy istnieje taki traktat lub takie porozumienie, z wyjątkiem przypadku wskazanego w art. 12 ust. 7. Zainteresowane Strony mogą jednak wspólnie postanowić o stosowaniu zamiast takiego traktatu lub takiego porozumienia postanowień sekcji 5, jeżeli nie zabrania tego dany traktat lub dane porozumienie.
6. Jeżeli, zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu, Strona wezwana może uzależnić współpracę od istnienia podwójnej karalności, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli przestępcze zachowanie, w związku z którym złożono wniosek o pomoc, stanowi przestępstwo według prawa tej Strony, niezależnie od tego, czy prawo tej Strony klasyfikuje dane przestępstwo w tej samej kategorii przestępstw lub czy opisuje je przy użyciu tej samej terminologii co Strona wzywająca.
7. Postanowienia niniejszego rozdziału nie ograniczają współpracy między Stronami ani między Stronami a dostawcami usług lub innymi podmiotami, prowadzonej na podstawie innych obowiązujących umów, porozumień, praktyk lub prawa krajowego.

Sekcja 2

Procedury mające na celu wzmocnienie bezpośredniej współpracy z dostawcami i podmiotami na terytorium innych Stron

Artykuł 6

Wniosek o informacje na temat rejestracji nazw domen

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do upoważnienia jej właściwych organów, do celów prowadzenia specjalnego dochodzenia lub postępowania karnego, do wydania wniosku skierowanego do podmiotu świadczącego usługi rejestracji nazw domen na terytorium innej Strony o informacje znajdujące się w posiadaniu lub pod kontrolą tego podmiotu w celu zidentyfikowania podmiotu rejestrującego nazwę domeny lub skontaktowania się z nim.
2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do tego, aby zezwolić podmiotowi na terytorium tej Strony na ujawnienie takich informacji w odpowiedzi na wniosek wydany na podstawie ust. 1, z zastrzeżeniem uzasadnionych warunków określonych w prawie krajowym.
3. Wniosek wydany na podstawie ust. 1 musi zawierać:
 - a) datę wydania wniosku oraz tożsamość i dane kontaktowe właściwego organu wydającego wniosek;
 - b) nazwę domeny, informacje na temat której są przedmiotem wniosku, oraz szczegółowy wykaz informacji będących przedmiotem wniosku, w tym poszczególne elementy danych;
 - c) oświadczenie stwierdzające, że wniosek wydano na podstawie niniejszego Protokołu, potrzeba uzyskania informacji wynika z ich znaczenia dla specjalnego dochodzenia lub postępowania karnego, a informacje będą wykorzystane wyłącznie na potrzeby prowadzenia tego specjalnego dochodzenia lub postępowania karnego; oraz
 - d) termin i sposób ujawnienia informacji oraz wszelkie inne specjalne instrukcje proceduralne.
4. Strona może przekazać wniosek wydany na podstawie ust. 1 w formie elektronicznej, o ile jest to możliwe do zaakceptowania przez dany podmiot. Można wymagać zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwierzytelnienia.

5. W przypadku braku współpracy ze strony podmiotu opisanego w ust. 1 Strona wzywająca może zażądać od niego podania przyczyny nieujawnienia informacji będących przedmiotem wniosku. Strona wzywająca może zwrócić się o przeprowadzenie konsultacji ze Stroną, na terytorium której znajduje się dany podmiot, w celu określenia dostępnych środków służących uzyskaniu informacji.
6. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia lub w innym dowolnym momencie każda Strona przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy informację o organie wyznaczonym na potrzeby przeprowadzenia konsultacji zgodnie z ust. 5.
7. Sekretarz Generalny Rady Europy tworzy i aktualizuje rejestr organów wyznaczonych przez Strony na podstawie ust. 6. Każda Strona zapewnia, aby dane, które przekazała do rejestru, były zawsze poprawne.

Artykuł 7

Ujawnianie informacji odnoszących się do abonenta

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do upoważnienia jej właściwych organów do wydania nakazu, który ma zostać bezpośrednio przekazany dostawcy usług na terytorium innej Strony, w celu żądania ujawnienia określonych przechowywanych informacji odnoszących się do abonenta znajdujących się w posiadaniu lub pod kontrolą dostawcy usług, w przypadku gdy informacje odnoszące się do abonenta są potrzebne do celów prowadzenie specjalnego dochodzenia lub postępowania karnego Strony wydającej.
2.
 - a) Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne, aby dostawca usług na terytorium tej Strony mógł ujawnić informacje odnoszące się do abonenta w odpowiedzi na nakaz wydany na podstawie ust. 1.
 - b) Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może – w odniesieniu do nakazów wydanych dostawcom usług na swoim terytorium – złożyć następującą deklarację: „Nakaz na podstawie art. 7 ust. 1 musi być wydany przez prokuratora lub inny organ sądowy bądź pod nadzorem prokuratora lub innego organu sądowego, lub też wydany w inny sposób pod niezależnym nadzorem”.
3. Nakaz wydany na podstawie ust. 1 zawiera następujące dane:
 - a) nazwę organu wydającego i datę wydania;
 - b) oświadczenie stwierdzające, że nakaz wydano na podstawie niniejszego Protokołu;
 - c) nazwę i adres dostawcy usług lub dostawców usług, którym nakaz ma zostać doręczony;
 - d) wskazanie przestępstwa lub przestępstw, które są przedmiotem dochodzenia lub postępowania karnego;
 - e) nazwę organu, który chce uzyskać konkretne informacje odnoszące się do abonenta, jeżeli nie jest nim organ wydający; oraz
 - f) szczegółowy opis konkretnych informacji odnoszących się do abonenta będących przedmiotem nakazu.
4. Nakazowi wydanemu na podstawie ust. 1 towarzyszą następujące informacje uzupełniające:
 - a) krajowe podstawy prawne, które upoważniają organ do wydania nakazu;
 - b) odesłanie do przepisów prawnych i mających zastosowanie kar za przestępstwo będące przedmiotem dochodzenia lub ścigania;
 - c) informacje kontaktowe organu, któremu dostawca usług ma przekazać informacje odnoszące się do abonenta, od którego może zażądać dalszych informacji lub któremu w inny sposób udzieli odpowiedzi;
 - d) termin i sposób przekazania informacji odnoszących się do abonenta;
 - e) informacje o tym, czy wystąpiono już o zabezpieczenie danych, w tym data zabezpieczenia i wszelkie stosowne numery referencyjne;

- f) wszelkie specjalne instrukcje proceduralne;
- g) w stosownych przypadkach oświadczenie stwierdzające, że dokonano jednoczesnego powiadomienia zgodnie z ust. 5; oraz
- h) wszelkie inne informacje, które mogą pomóc w ujawnieniu informacji odnoszących się do abonenta.

5.

- a) Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia oraz w innym dowolnym momencie Strona może skierować do Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikację, zgodnie z którą w przypadku wydania dostawcy usług na jej terytorium nakazu na podstawie ust. 1 Strona będzie wymagała, w każdym przypadku lub w określonych okolicznościach, jednoczesnego powiadomienia o nakazie oraz przekazania informacji uzupełniających i streszczenia faktów związanych z dochodzeniem lub postępowaniem karnym.
- b) Niezależnie od tego, czy Strona wymaga powiadomienia zgodnie z ust. 5 lit. a), może ona w określonych okolicznościach zażądać od dostawcy usług, aby przed ujawnieniem informacji przeprowadził konsultacje z organami Strony.
- c) Organy powiadomione zgodnie z ust. 5 lit. a) lub organy, z którymi przeprowadzono konsultacje zgodnie z ust. 5 lit. b), mogą bez zbędnej zwłoki nakazać dostawcy usług, aby nie ujawniał informacji odnoszących się do abonenta, jeżeli:
 - (i) ujawnienie może zaszkodzić dochodzeniu lub postępowaniu karnemu prowadzonemu na terytorium tej Strony; lub
 - (ii) warunki lub podstawy odmowy miałyby zastosowanie na podstawie art. 25 ust. 4 i art. 27 ust. 4 Konwencji, gdyby o informacje odnoszące się do abonenta zwrócono się w drodze wzajemnej pomocy.
- d) Organy powiadomione zgodnie z ust. 5 lit. a) lub organy, z którymi przeprowadzono konsultacje zgodnie z ust. 5 lit. b):
 - (i) mogą zwrócić się do organu, o którym mowa w ust. 4 lit. c), o dodatkowe informacje do celów stosowania ust. 5 lit. c) i nie mogą ich ujawniać dostawcy usług bez zgody tego organu; oraz
 - (ii) niezwłocznie informują organ, o którym mowa w ust. 4 lit. c), jeżeli dostawcy usług nakazano, aby nie ujawniał informacji odnoszących się do abonenta, i podają powody takiego działania.
- e) Strona wyznacza jeden organ do otrzymywania powiadomień zgodnie z ust. 5 lit. a) oraz do wykonywania działań opisanych w ust. 5 lit. b), c) i d). Z chwilą skierowania po raz pierwszy do Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikacji zgodnie z ust. 5 lit. a) Strona przekazuje Sekretarzowi Generalnemu informacje kontaktowe tego organu.
- f) Sekretarz Generalny Rady Europy tworzy i aktualizuje rejestr organów wyznaczonych przez Strony na podstawie ust. 5 lit. e) oraz wskazuje, czy – oraz w jakich okolicznościach – wymagane jest dokonanie powiadomienia zgodnie z ust. 5 lit. a). Każda Strona zapewnia, aby dane, które przekazuje do rejestru, były zawsze poprawne.

6. Strona może przekazać nakaz wydany na podstawie ust. 1 oraz informacje uzupełniające, o których mowa w ust. 4, w formie elektronicznej, o ile jest to możliwe do zaakceptowania przez dostawcę usług. Strona może przekazać powiadomienie i informacje dodatkowe, o których mowa w ust. 5, w formie elektronicznej. Można wymagać zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwierzytelnienia.

7. Jeżeli dostawca usług poinformuje organ, o którym mowa w ust. 4 lit. c), że nie ujawni informacji odnoszących się do abonenta, które są przedmiotem nakazu, lub jeżeli nie ujawni informacji odnoszących się do abonenta w odpowiedzi na nakaz wydany na podstawie ust. 1 w terminie trzydziestu dni od otrzymania nakazu lub w terminie określonym w ust. 4 lit. d), w zależności od tego, który z tych terminów upływa później, właściwe organy Strony wydającej mogą dochodzić wykonania nakazu wyłącznie na podstawie art. 8 lub za pomocą innych form wzajemnej pomocy. Strony mogą zwrócić się do dostawcy usług z wnioskiem o uzasadnienie odmowy ujawnienia informacji odnoszących się do abonenta, które są przedmiotem nakazu.

8. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą Strona wydająca będzie miała obowiązek zwrócenia się do dostawcy usług o ujawnienie informacji odnoszących się do abonenta przed wystąpieniem o nie na podstawie art. 8, chyba że Strona wydająca wyjaśni w sposób uzasadniony, dlaczego tego nie uczyniła.

9. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może:

- a) zastrzec sobie prawo do niestosowania niniejszego artykułu; lub
- b) zastrzec sobie prawo do niestosowania niniejszego artykułu do niektórych rodzajów numerów dostępu, jeżeli ujawnienie takich numerów na podstawie niniejszego artykułu byłoby niezgodne z podstawowymi zasadami krajowego systemu prawnego tej Strony.

Sekcja 3

Procedury mające na celu wzmocnienie międzynarodowej współpracy między organami w zakresie ujawniania przechowywanych danych informatycznych

Artykuł 8

Wykonywanie nakazów innej Strony dotyczących niezwłocznego dostarczenia informacji odnoszących się do abonenta i danych o ruchu

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do upoważnienia jej właściwych organów do wydania nakazu przekazywanego w ramach wniosku innej Stronie w celu zobowiązania dostawcy usług na terytorium Strony wezwanej do dostarczenia określonych i przechowywanych:

- a) informacji odnoszących się do abonenta; oraz
- b) danych o ruchu,

znajdujących się w posiadaniu lub pod kontrolą tego dostawcy usług, a które są niezbędne do celów prowadzenia specjalnych dochodzeń lub postępowań karnych Strony.

2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do wykonania nakazu wydanego na podstawie ust. 1 i przekazanego przez Stronę wzywającą.

3. We wniosku Strona wzywająca przekazuje Stronie wezwanej nakaz wydany na podstawie ust. 1, informacje uzupełniające oraz wszelkie specjalne instrukcje proceduralne.

a) Nakaz zawiera:

- (i) nazwę organu wydającego i datę wydania nakazu;
- (ii) oświadczenie stwierdzające, że nakaz przekazano na podstawie niniejszego Protokołu;
- (iii) nazwę i adres dostawcy usług lub dostawców usług, którym nakaz ma zostać doręczony;
- (iv) wskazanie przestępstwa lub przestępstw, które są przedmiotem dochodzenia lub postępowania karnego;
- (v) nazwę organu, który chce uzyskać informacje lub dane, jeżeli nie jest nim organ wydający; oraz
- (vi) szczegółowy opis konkretnych informacji lub danych będących przedmiotem nakazu.

b) Informacje uzupełniające, które mają pomóc Stronie wezwanej w wykonaniu nakazu i których nie można ujawniać dostawcy usług bez zgody Strony wzywającej, obejmują:

- (i) krajowe podstawy prawne, które upoważniają organ do wydania nakazu;
- (ii) przepisy prawne i mające zastosowanie kary za przestępstwo lub przestępstwa będące przedmiotem dochodzenia lub ścigania karnego;
- (iii) powód, dla którego Strona wzywająca uważa, że dane znajdują się w posiadaniu lub pod kontrolą dostawcy usług;
- (iv) streszczenie faktów związanych z dochodzeniem lub postępowaniem karnym;
- (v) znaczenie informacji lub danych dla dochodzenia lub postępowania karnego;

- (vi) informacje kontaktowe organu lub organów, które mogą udzielić dalszych informacji;
 - (vii) informacje o tym, czy wystąpiono już o zabezpieczenie informacji lub danych, w tym datę zabezpieczenia i wszelkie stosowne numery referencyjne; oraz
 - (viii) informacje o tym, czy wystąpiono już o udzielenie informacji lub danych za pomocą innych środków, a jeżeli tak, to w jaki sposób.
- c) Strona wzywająca może zwrócić się do Strony wezwanej o zastosowanie się do specjalnych instrukcji proceduralnych.
4. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia lub w innym dowolnym momencie Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą do wykonania nakazów wydanych na podstawie ust. 1 wymagane będą dodatkowe informacje uzupełniające.
5. Strona wezwana przyjmuje wnioski w formie elektronicznej. Może ona wymagać zapewnienia przed przyjęciem wniosku odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwierzytelnienia.
- 6.
- a) Począwszy od dnia otrzymania wszystkich informacji określonych w ust. 3 i 4 Strona wezwana podejmuje rozsądne starania w celu doręczenia nakazu dostawcy usług w terminie czterdziestu pięciu dni lub krótszym i nakazuje przekazanie wymaganych informacji lub danych nie później niż w terminie:
- (i) dwudziestu dni – w przypadku informacji odnoszących się do abonenta; oraz
 - (ii) czterdziestu pięciu dni – w przypadku danych o ruchu.
- b) Strona wezwana zapewnia niezwłoczne przekazanie dostarczonych informacji lub danych Stronie wzywającej.
7. Jeżeli Strona wezwana nie jest w stanie zastosować się do instrukcji określonych w ust. 3 lit. c) w wymagany sposób, niezwłocznie informuje o tym Stronę wzywającą i w stosownych przypadkach określa wszelkie warunki, w jakich mogłaby zastosować się do instrukcji, a Strona wzywająca ustala, czy wniosek powinien mimo wszystko zostać wykonany.
8. Strona wezwana może odmówić wykonania wniosku z przyczyn określonych w art. 25 ust. 4 lub art. 27 ust. 4 Konwencji lub może nałożyć warunki, które uważa za niezbędne, aby umożliwić wykonanie wniosku. Strona wezwana może odroczyć wykonanie wniosków z powodów określonych w art. 27 ust. 5 Konwencji. Strona wezwana powiadamia Stronę wzywającą najszybciej jak to możliwe o odmowie, warunkach lub odroczeniu. Strona wezwana powiadamia również Stronę wzywającą o innych okolicznościach, które mogą znacząco opóźnić wykonanie wniosku. Do niniejszego artykułu stosuje się art. 28 ust. 2 lit. b) Konwencji.
- 9.
- a) Jeżeli Strona wzywająca nie może spełnić warunku nałożonego przez Stronę wezwaną zgodnie z ust. 8, niezwłocznie informuje o tym Stronę wezwaną. Strona wezwana ustala, czy mimo wszystko należy przekazać te informacje lub materiały.
- b) Jeżeli Strona wzywająca zaakceptuje warunek, jest nim związana. Strona wezwana, która dostarcza informacje lub materiały podlegające takiemu warunkowi, może zażądać od Strony wzywającej przedstawienia w odniesieniu do tego warunku wyjaśnień dotyczących wykorzystania takich informacji lub materiałów.
10. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia każda Strona przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy – i na bieżąco aktualizuje – informacje kontaktowe dotyczące organów wyznaczonych na potrzeby:
- a) przekazania nakazu wydanego na podstawie niniejszego artykułu; oraz
 - b) otrzymania nakazu wydanego na podstawie niniejszego artykułu.

11. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą będzie wymagała, aby wnioski innych Stron wydane na podstawie niniejszego artykułu były jej przekazywane za pośrednictwem organu centralnego Strony wzywającej lub innego organu wyznaczonego wspólnie przez zainteresowane Strony.
12. Sekretarz Generalny Rady Europy tworzy i aktualizuje rejestr organów wyznaczonych przez Strony na podstawie ust. 10. Każda Strona zapewnia, aby dane, które przekazała do rejestru, były zawsze poprawne.
13. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może zastrzec sobie prawo do niestosowania niniejszego artykułu do danych o ruchu.

Artykuł 9

Niewzłoczne ujawnienie przechowywanych danych informatycznych w sytuacji nadzwyczajnej

1.
 - a) Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne w sytuacji nadzwyczajnej, aby jej punkt kontaktowy na potrzeby sieci 24/7, o którym mowa w art. 35 Konwencji (zwany dalej „punktem kontaktowym”), mógł przekazywać do punktu kontaktowego na terytorium innej Strony i otrzymywać od takiego punktu wnioski, który zawiera prośbę o natychmiastową pomoc w niezwłocznym ujawnieniu przez dostawcę usług na terytorium tej Strony określonych przechowywanych danych informatycznych znajdujących się w posiadaniu lub pod kontrolą tego dostawcy usług, bez konieczności zwracania się z wnioskiem o wzajemną pomoc.
 - b) Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą nie będzie wykonywała wniosków wydanych na podstawie ust. 1 lit. a), których przedmiotem jest jedynie ujawnienie informacji odnoszących się do abonenta.
2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne do tego, aby umożliwić, zgodnie z ust. 1:
 - a) swoim organom – zwracanie się o dane do dostawcy usług na terytorium tej Strony w następstwie wniosku wydanego na podstawie ust. 1;
 - b) dostawcy usług na terytorium tej Strony – ujawnianie danych będących przedmiotem wniosku organom tej Strony w odpowiedzi na wniosek wydany na podstawie ust. 2 lit. a); oraz
 - c) swoim organom – dostarczenie Stronie wzywającej danych będących przedmiotem wniosku.
3. Wniosek wydany na podstawie ust. 1 zawiera:
 - a) nazwę właściwego organu, który chce uzyskać dane, oraz datę wydania wniosku;
 - b) oświadczenie stwierdzające, że wniosek wydano na podstawie niniejszego Protokołu;
 - c) nazwę i adres dostawcy usług lub dostawców usług, w których posiadaniu lub pod których kontrolą znajdują się dane będące przedmiotem wniosku;
 - d) wskazanie przestępstwa lub przestępstw, które są przedmiotem dochodzenia lub postępowania karnego, oraz odesłanie do stosownych przepisów prawnych i kar mających zastosowanie do tych przestępstw;
 - e) fakty wystarczające do wykazania zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej oraz tego, jak dane będące przedmiotem wniosku odnoszą się do tej sytuacji;
 - f) szczegółowy opis danych będących przedmiotem wniosku;
 - g) wszelkie specjalne instrukcje proceduralne; oraz
 - h) wszelkie inne informacje, które mogą pomóc w ujawnieniu danych będących przedmiotem wniosku.
4. Strona wezwana przyjmuje wniosek w formie elektronicznej. Strona może również przyjąć wniosek przekazany ustnie i zażądać potwierdzenia w formie elektronicznej. Może ona wymagać zapewnienia przed przyjęciem wniosku odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwierzytelnienia.

5. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą będzie wymagała od Stron wzywających, aby po wykonaniu wniosku przekazały wniosek i wszelkie przekazane na jego poparcie informacje uzupełniające w takim formacie i za pośrednictwem takiego kanału – który może obejmować wzajemną pomoc – jakie wskaże Strona wezwana.
6. Strona wezwana informuje Stronę wzywającą o swoich ustaleniach w sprawie wniosku wydanego na podstawie ust. 1 w trybie przyspieszonym oraz, w stosownych przypadkach, określa wszelkie warunki, na jakich mogłaby dostarczyć dane, oraz wszelkie inne formy współpracy, które mogą być dostępne.
7.
 - a) Jeżeli Strona wzywająca nie może spełnić warunku nałożonego przez Stronę wezwaną na podstawie ust. 6, niezwłocznie informuje o tym Stronę wezwaną. Strona wezwana ustala, czy mimo wszystko należy przekazać te informacje lub materiały. Jeżeli Strona wzywająca zaakceptuje warunek, jest nim związana.
 - b) Strona wezwana, która dostarcza informacje lub materiały podlegające takiemu warunkowi, może zażądać od Strony wzywającej przedstawienia w odniesieniu do tego warunku wyjaśnień dotyczących wykorzystania takich informacji lub materiałów.

Sekcja 4

Procedury dotyczące wzajemnej pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych

Artykuł 10

Wzajemna pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

1. Każda Strona może zwrócić się o wzajemną pomoc w trybie przyspieszonym, jeżeli uzna, że zaistniała sytuacja nadzwyczajna. Wniosek wydany na podstawie niniejszego artykułu zawiera, oprócz pozostałych wymaganych elementów, opis faktów wskazujących na istnienie sytuacji nadzwyczajnej oraz opis, w jaki sposób pomoc, o którą się zwrócono, odnosi się do tej sytuacji.
2. Strona wezwana przyjmuje taki wniosek w formie elektronicznej. Może ona wymagać zapewnienia przed przyjęciem wniosku odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwierzytelnienia.
3. Strona wezwana może zwrócić się o udzielenie informacji uzupełniających w trybie przyspieszonym w celu oceny wniosku. Strona wzywająca dostarcza takie informacje uzupełniające w trybie przyspieszonym.
4. Po stwierdzeniu, że zaistniała sytuacja nadzwyczajna i spełnione zostały pozostałe wymogi dotyczące wzajemnej pomocy, Strona wezwana odpowiada na wniosek w trybie przyspieszonym.
5. Każda Strona zapewnia, aby przez dwadzieścia cztery godziny na dobę, siedem dni w tygodniu dostępna była osoba z jej organu centralnego lub innych organów odpowiedzialnych za odpowiadanie na wnioski o wzajemną pomoc, aby odpowiedzieć na wniosek wydany na podstawie niniejszego artykułu.
6. Organ centralny lub inne organy odpowiedzialne za wzajemną pomoc Strony wzywającej i Strony wezwanej mogą wspólnie postanowić, że wyniki wykonania wniosku wydanego na podstawie niniejszego artykułu lub ich egzemplarz sygnałny można przekazać Stronie wzywającej za pośrednictwem innego kanału niż ten, który został wykorzystany na potrzeby tego wniosku.
7. W przypadku gdy między Stroną wzywającą a Stroną wezwaną nie obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy ani porozumienie oparte na jednolitym lub wspólnym ustawodawstwie, do niniejszego artykułu stosuje się art. 27 ust. 2 lit. b) i ust. 3–8 oraz art. 28 ust. 2–4 Konwencji.
8. W przypadku istnienia takiego traktatu lub porozumienia niniejszy artykuł uzupełnia się postanowieniami takiego traktatu lub porozumienia, chyba że zainteresowane Strony wspólnie postanowią, aby zamiast tych postanowień stosować niektóre lub wszystkie postanowienia Konwencji, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

9. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia każda Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą wnioski będzie można przysyłać również bezpośrednio do jej organów sądowych lub za pośrednictwem kanałów Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol) lub do jej punktu kontaktowego 24/7 ustanowionego na mocy art. 35 Konwencji. W takich przypadkach organ centralny Strony wzywającej przesyła jednocześnie kopię wniosku organowi centralnemu Strony wezwanej. W przypadku przesłania wniosku bezpośrednio do organu sądowego Strony wezwanej, który nie jest właściwy do rozpatrzenia wniosku, organ ten przekazuje go właściwemu organowi krajowemu i informuje o tym bezpośrednio Stronę wzywającą.

Sekcja 5

Procedury dotyczące współpracy międzynarodowej w przypadku braku obowiązujących umów międzynarodowych

Artykuł 11

Wideokonferencje

1. Strona wzywająca może wystąpić z wnioskiem o przesłuchanie świadka lub biegłego w drodze wideokonferencji, a Strona wezwana może na to zezwolić. Strona wzywająca i Strona wezwana konsultują się w celu ułatwienia rozwiązania wszelkich kwestii, które mogą wystąpić w związku z wykonaniem takiego wniosku, w tym, w stosownych przypadkach, następujących kwestii: która ze Stron przewodniczy; które organy i osoby muszą być obecne; która ze Stron – jedna czy obie – odbiera określone przysięgi od świadka lub biegłego, udziela im ostrzeżeń lub instrukcji; sposobu przesłuchania świadka lub biegłego; sposobu należytego zagwarantowania przestrzegania praw świadka lub biegłego; rozpatrywania wniosków dotyczących przywilejów lub immunitetów; rozpatrywania sprzeciwów dotyczących pytań lub odpowiedzi oraz która ze Stron – jedna czy obie – zapewnia tłumaczenia pisemne, ustne lub protokołowanie.
2.
 - a) Organy centralne Strony wezwanej i Strony wzywającej porozumiewają się ze sobą bezpośrednio do celów niniejszego artykułu. Strona wezwana może przyjąć wniosek w formie elektronicznej. Może ona wymagać zapewnienia przed przyjęciem wniosku odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i uwiarygodnienia.
 - b) Strona wezwana informuje Stronę wzywającą o przyczynach niewykonania wniosku lub opóźnienia jego wykonania. Do niniejszego artykułu stosuje się art. 27 ust. 8 Konwencji. Bez uszczerbku dla innych warunków, jakie Strona wezwana może nałożyć zgodnie z niniejszym artykułem, do niniejszego artykułu stosuje się art. 28 ust. 2–4 Konwencji.
3. Strona wezwana udzielająca pomocy na podstawie niniejszego artykułu dokłada starań, aby zapewnić obecność osoby, której zeznań lub oświadczenia dotyczy wniosek. W stosownych przypadkach Strona wezwana może, w zakresie dopuszczalnym zgodnie z jej prawem, podjąć niezbędne środki w celu zobowiązania świadka lub biegłego do stawienia się na terytorium Strony wezwanej w określonym czasie i miejscu.
4. Zastosowanie mają procedury dotyczące prowadzenia wideokonferencji określone przez Stronę wzywającą, chyba że jest to niezgodne z prawem krajowym Strony wezwanej. W przypadku takiej niezgodności lub w zakresie, w jakim procedura nie została określona przez Stronę wzywającą, Strona wezwana stosuje procedurę określoną w jej prawie krajowym, chyba że Strona wzywająca i Strona wezwana wspólnie postanowią inaczej.
5. Bez uszczerbku dla jurysdykcji na podstawie prawa krajowego Strony wzywającej, jeżeli w trakcie wideokonferencji świadek lub biegły:
 - a) składa świadomie fałszywe oświadczenie, w przypadku gdy Strona wezwana zgodnie ze swoim prawem krajowym zobowiązała taką osobę do złożenia zeznań zgodnie z prawdą;
 - b) odmawia złożenia zeznań, w przypadku gdy Strona wezwana zgodnie ze swoim prawem krajowym zobowiązała taką osobę do złożenia zeznań; lub

c) dopuszcza się w toku takiego postępowania innego uchybienia zabronionego przez prawo krajowe Strony wezwanej;

osoba taka podlega sankcjom na terytorium Strony wezwanej w taki sam sposób, jak gdyby taki czyn został popełniony w trakcie postępowania krajowego na jej terytorium.

6.

a) O ile Strona wzywająca i Strona wezwana nie postanowią wspólnie inaczej, wszelkie koszty związane z wykonaniem wniosku wydanego na podstawie niniejszego artykułu ponosi Strona wezwana, z wyjątkiem:

- (i) wynagrodzenia biegłego;
- (ii) kosztów tłumaczenia ustnego, pisemnego i protokołowania; oraz
- (iii) kosztów nadzwyczajnych.

b) Jeżeli wykonanie wniosku pociągnęłoby za sobą koszty nadzwyczajne, Strona wzywająca i Strona wezwana konsultują się ze sobą w celu określenia warunków wykonania wniosku.

7. W przypadku gdy Strona wzywająca i Strona wezwana wspólnie tak postanowią:

- a) postanowienia niniejszego artykułu mogą być stosowane do celów przeprowadzania audiokonferencji;
- b) technologię wideokonferencji można wykorzystać do celów lub do przesłuchań innych niż opisane w ust. 1, w tym do celów identyfikacji osób lub przedmiotów.

8. W przypadku gdy Strona wezwana postanowi zezwolić na przesłuchanie osoby podejrzanej lub oskarżonego, może ona wymagać spełnienia szczególnych warunków i zapewnienia zabezpieczeń w odniesieniu do odbierania zeznań lub oświadczeń od takich osób, przekazywania im powiadomień lub stosowania wobec nich środków proceduralnych.

Artykuł 12

Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze i wspólne dochodzenia

1. W drodze wzajemnego porozumienia właściwe organy co najmniej dwóch Stron mogą ustanowić i prowadzić wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy na swoich terytoriach w celu ułatwienia prowadzenia dochodzenia lub postępowania karnego, w przypadku gdy wzmocniona współpraca zostanie uznana za szczególnie użyteczną. Właściwe organy są określane przez odpowiednie zainteresowane Strony.

2. Procedury i warunki regulujące działanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, takie jak ich konkretne cele, skład, zadania, czas trwania i ewentualne okresy przedłużenia, lokalizacja, organizacja, warunki zbierania, przekazywania i wykorzystywania informacji lub materiałów dowodowych, warunki dotyczące poufności oraz warunki udziału organów uczestniczących Strony w działaniach dochodzeniowych prowadzonych na terytorium innej Strony, muszą być zgodne z ustaleniami poczynionymi między tymi właściwymi organami.

3. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą jej organ centralny musi być sygnatariuszem umowy powołującej zespół lub wyrazić zgodę na taką umowę w inny sposób.

4. Te właściwe i uczestniczące organy komunikują się bezpośrednio, lecz Strony mogą również wspólnie określić inne odpowiednie kanały komunikacji, w przypadku gdy wyjątkowe okoliczności wymagają bardziej scentralizowanej koordynacji.

5. W przypadku gdy konieczne jest podjęcie czynności w ramach dochodzenia na terytorium jednej z zainteresowanych Stron, organy uczestniczące tej Strony mogą zwrócić się do swoich organów o wykonanie tych czynności bez konieczności składania przez pozostałe Strony wniosku o wzajemną pomoc. Czynności te są realizowane przez organy tej Strony na jej terytorium zgodnie z warunkami mającymi zastosowanie na mocy prawa krajowego w dochodzeniu krajowym.

6. Wykorzystania informacji lub dowodów przekazanych przez organy uczestniczące jednej ze Stron organom uczestniczącym innych zainteresowanych Stron można odmówić lub może ono zostać ograniczone w sposób określony w porozumieniu opisanym w ust. 1 i 2. Jeżeli w porozumieniu tym nie określono warunków odmowy lub ograniczenia wykorzystania, Strony mogą wykorzystać przekazane informacje lub dowody do:

- a) celów, w których zawarto porozumienie;
- b) wykrywania przestępstw innych niż te, w odniesieniu do których zawarto porozumienie, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania, pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody organów przekazujących informacje lub dowody. Zgoda nie jest jednak wymagana w przypadku, gdy podstawowe zasady prawne Strony wykorzystującej informacje lub dowody wymagają ujawnienia przez nią tych informacji lub dowodów w celu ochrony praw oskarżonego w postępowaniu karnym. W takim przypadku organy te bez zbędnej zwłoki powiadamiają organy, które przekazały informacje lub dowody; lub
- c) zapobieżenia sytuacji nadzwyczajnej. W takim przypadku organy uczestniczące, które otrzymały te informacje lub dowody, bez zbędnej zwłoki powiadamiają organy uczestniczące, które je przekazały, chyba że wspólnie postanowiono inaczej.

7. W przypadku braku porozumienia opisanego w ust. 1 i 2 wspólne dochodzenia mogą być prowadzone na warunkach wspólnie uzgodnionych indywidualnie dla każdego przypadku. Niniejszy ustęp stosuje się niezależnie od tego, czy między zainteresowanymi Stronami obowiązuje traktat o wzajemnej pomocy lub porozumienie oparte na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie.

ROZDZIAŁ III

Warunki i zabezpieczenia

Artykuł 13

Warunki i zabezpieczenia

Zgodnie z art. 15 Konwencji każda Strona zapewnia, aby ustanowienie, wdrożenie i stosowanie uprawnień i procedur określonych w niniejszym Protokole podlegało warunkom i zabezpieczeniom określonym w jej prawie krajowym, zapewniającym odpowiednią ochronę praw człowieka i swobód.

Artykuł 14

Ochrona danych osobowych

1. Zakres

- a) O ile w ust. 1 lit. b) i c) nie postanowiono inaczej, każda Strona przetwarza dane osobowe, które otrzymuje na podstawie niniejszego Protokołu, zgodnie z ust. 2–15 niniejszego artykułu.
- b) Jeżeli w chwili otrzymania danych osobowych na podstawie niniejszego Protokołu zarówno Strona przekazująca, jak i Strona otrzymująca są wzajemnie związane umową międzynarodową ustanawiającą kompleksowe ramy ochrony danych osobowych między tymi Stronami, które to ramy mają zastosowanie do przekazywania danych osobowych do celów zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania oraz które stanowią, że przetwarzanie danych osobowych na podstawie tej umowy jest zgodne z wymogami prawodawstwa w zakresie ochrony danych osobowych zainteresowanych Stron, wówczas do danych osobowych otrzymanych na podstawie Protokołu – w odniesieniu do środków objętych zakresem takiej umowy – zamiast ust. 2–15 stosuje się postanowienia takiej umowy, o ile zainteresowane Strony nie uzgodniły inaczej.
- c) Jeżeli Strona przekazująca i Strona otrzymująca nie są wzajemnie związane umową opisaną w ust. 1 lit. b), mogą wspólnie postanowić, że przekazanie danych osobowych na podstawie niniejszego Protokołu może nastąpić na podstawie innych umów lub porozumień między zainteresowanymi Stronami zamiast ust. 2–15.

- d) Każda Strona uznaje, że przetwarzanie danych osobowych zgodnie z ust. 1 lit. a) i b) spełnia wymogi jej ram prawnych w zakresie ochrony danych osobowych w odniesieniu do międzynarodowego przekazywania danych osobowych, a dalsze zezwolenie na ich przekazywanie nie jest na mocy tych ram prawnych wymagane. Strona może odmówić przekazania danych innej Stronie lub uniemożliwić ich przekazanie na podstawie niniejszego Protokołu wyłącznie ze względu na ochronę danych zgodnie z warunkami określonymi w ust. 15, jeżeli stosuje się ust. 1 lit. a); lub zgodnie z warunkami umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 1 lit. b) lub c), jeżeli stosuje się jedną z tych liter.
- e) Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia Stronie stosowania bardziej rygorystycznych zabezpieczeń w odniesieniu do przetwarzania przez jej organy danych osobowych otrzymanych na podstawie niniejszego Protokołu.

2. Cel i zakres stosowania

- a) Strona, która otrzymała dane osobowe, przetwarza je do celów opisanych w art. 2. Nie przetwarza ona dalej tych danych osobowych w sposób niezgodny z tymi celami ani nie przetwarza dalej tych danych, jeżeli nie jest to dozwolone na podstawie jej krajowych ram prawnych. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla możliwości nałożenia przez Stronę przekazującą dodatkowych warunków na podstawie niniejszego Protokołu w konkretnym przypadku, jednak warunki takie nie obejmują ogólnych warunków ochrony danych.
- b) Strona otrzymująca zapewnia na podstawie swoich krajowych ram prawnych, aby będące przedmiotem wniosku i przetwarzane dane osobowe były istotne do celów takiego przetwarzania i nie były nadmierne w stosunku do tych celów.

3. Jakość i integralność

Każda Strona podejmuje uzasadnione działania w celu zapewnienia, aby przechowywane dane osobowe były dokładne, kompletne i aktualne w stopniu, w jakim jest to niezbędne i właściwe dla zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych, z uwzględnieniem celów, w których są one przetwarzane.

4. Dane wrażliwe

Przetwarzanie przez Stronę danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub inne, przynależność do związków zawodowych oraz danych genetycznych, danych biometrycznych uznanych za wrażliwe ze względu na związane z nimi ryzyko lub danych osobowych dotyczących zdrowia lub życia seksualnego odbywa się wyłącznie przy zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed ryzykiem nieuzasadnionego szkodliwego wpływu wykorzystania takich danych, w szczególności przed bezprawną dyskryminacją.

5. Okresy zatrzymywania

Każda Strona zatrzymuje dane osobowe jedynie tak długo, jak jest to niezbędne i właściwe ze względu na cele przetwarzania danych na podstawie ust. 2. W celu wypełnienia tego obowiązku każda Strona określa w krajowych ramach prawnych szczególne okresy zatrzymywania danych lub okresowy przegląd potrzeby dalszego zatrzymywania danych.

6. Decyzje zautomatyzowane

Decyzje wywołujące znaczące niekorzystne skutki dotyczące odnośnych interesów danej osoby fizycznej, której dotyczą dane osobowe, nie mogą być oparte wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu danych osobowych, chyba że zezwalają na to przepisy krajowe i zapewniono odpowiednie zabezpieczenia obejmujące możliwość interwencji człowieka.

7. Bezpieczeństwo danych i incydenty bezpieczeństwa

- a) Każda Strona zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków technologicznych, fizycznych i organizacyjnych w celu ochrony danych osobowych, w szczególności przed utraceniem lub przypadkowym lub nieuprawnionym dostępem, ujawnieniem, zmodyfikowaniem lub zniszczeniem („incydent bezpieczeństwa”).
- b) Po wykryciu incydentu bezpieczeństwa, w przypadku którego istnieje znaczne ryzyko wyrządzenia szkody materialnej lub niematerialnej innej osobom fizycznym lub drugiej Stronie, Strona otrzymująca niezwłocznie ocenia prawdopodobieństwo i skalę takiego incydentu oraz niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania w celu złagodzenia takiej szkody. Działania takie obejmują zgłoszenie organowi przekazującemu lub, do celów rozdziału II sekcja 2, organowi lub organom wyznaczonym zgodnie z ust. 7 lit. c). Zgłoszenie może jednak zawierać odpowiednie ograniczenia co do jego dalszego przekazywania; zgłoszenie można opóźnić lub pominąć, gdy może ono spowodować zagrożenie dla bez-

pieczeństwa narodowego, bądź opóźnić, gdy może ono spowodować zagrożenie dla środków ochrony bezpieczeństwa publicznego. Działania takie obejmują również przekazanie zgłoszenia zainteresowanej osobie fizycznej, chyba że Strona wdrożyła odpowiednie środki w celu wyeliminowania znaczącego ryzyka. Zgłoszenie skierowane do zainteresowanej osoby fizycznej może zostać opóźnione lub pominięte na warunkach określonych w ust. 12 lit. a) ppkt (i). Strona, która otrzymała zgłoszenie, może zwrócić się o przeprowadzenie konsultacji i udzielenie dodatkowych informacji dotyczących incydentu i reakcji na niego.

- c) Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia każda Strona przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy informację o organie lub organach, do których dokonuje się zgłoszenia zgodnie z ust. 7 lit. b) do celów rozdziału II sekcja 2; przekazane informacje mogą zostać następnie zmienione.

8. Prowadzenie rejestrów

Każda Strona prowadzi rejestr lub dysponuje innymi odpowiednimi środkami pozwalającymi wykazać, w jaki sposób w określonym przypadku uzyskuje się dostęp do danych osobowych osoby fizycznej oraz jak się je wykorzystuje i ujawnia.

9. Dalsze udostępnianie na terytorium Strony

- a) Jeżeli organ jednej ze Stron przekazuje dane osobowe otrzymane pierwotnie na podstawie niniejszego Protokołu innemu organowi tej Strony, ten inny organ przetwarza je zgodnie z niniejszym artykułem, z zastrzeżeniem ust. 9 lit. b).
- b) Niezależnie od ust. 9 lit. a) Strona, która złożyła zastrzeżenie na podstawie art. 17, może przekazywać otrzymane dane osobowe państwom wchodzącym w skład federacji lub podobnym jednostkom terytorialnym, pod warunkiem że Strona ta wprowadziła środki zapewniające, aby organy otrzymujące dane nadal skutecznie chroniły te dane, oferując poziom ochrony danych porównywalny z poziomem ochrony zapewnianym przez niniejszy artykuł.
- c) W przypadku oznak niewłaściwego stosowania niniejszego ustępu Strona przekazująca może zwrócić się o przeprowadzenie konsultacji i udzielenie odpowiednich informacji na temat tych oznak.

10. Dalsze przekazywanie danych do innego państwa lub organizacji międzynarodowej

- a) Strona otrzymująca może przekazać dane osobowe innemu państwu lub organizacji międzynarodowej wyłącznie za uprzednim zezwoleniem organu przekazującego lub, do celów rozdziału II sekcja 2, organu lub organów wyznaczonych zgodnie z ust. 10 lit. b).
- b) Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia każda Strona przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy informację o organie lub organach, które mogą udzielić zezwolenia do celów rozdziału II sekcja 2; przekazane informacje mogą zostać następnie zmienione.

11. Przejrzystość i zawiadomienie

- a) Każda Strona przekazuje w drodze publikacji ogólnych zawiadomień lub przez osobiste zawiadomienie osoby fizycznej, której dane osobowe zostały zgromadzone, zawiadomienie dotyczące:
 - (i) podstawy prawnej i celu (celów) przetwarzania;
 - (ii) w stosownych przypadkach, okresów zatrzymywania lub przeglądu zgodnie z ust. 5;
 - (iii) odbiorców lub kategorii odbiorców, którym ujawnia się takie dane; oraz
 - (iv) dostępu, sprostowania oraz dostępnych środków zaskarżenia.
- b) Strona może objąć każdy wymóg dotyczący osobistego zawiadomienia uzasadnionymi ograniczeniami na podstawie krajowych ram prawnych, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 12 lit. a) ppkt (i).
- c) W przypadku gdy krajowe ramy prawne Strony przekazującej wymagają osobistego zawiadomienia osoby fizycznej, której dane przekazano innej Stronie, Strona przekazująca wdraża środki, aby w momencie przekazania danych poinformować drugą Stronę o tym wymogu i podać jej odpowiednie informacje kontaktowe. Osobistego zawiadomienia nie dokonuje się, jeżeli druga Strona zażądała zachowania poufności w odniesieniu do przekazywania danych, w przy-

padku gdy zastosowanie mają warunki dotyczące ograniczeń określone w ust. 12 lit. a) ppkt (i). Gdy ograniczenia te przestają obowiązywać i możliwe jest dokonanie osobistego zawiadomienia, druga Strona podejmuje działania w celu poinformowania Strony przekazującej. Jeżeli Strona przekazująca nie została jeszcze poinformowana, ma ona prawo zwrócić się z odpowiednim wnioskiem do Strony otrzymującej, która poinformuje ją o tym, czy utrzymać ograniczenie.

12. Dostęp i sprostowanie

- a) Każda Strona zapewnia, aby każda osoba fizyczna, której dane osobowe otrzymano na podstawie niniejszego Protokołu, była uprawniona, zgodnie z procedurami ustanowionymi w krajowych ramach prawnych i bez zbędnej zwłoki, do ubiegania się o uzyskanie i do uzyskania:
 - (i) pisemnej lub elektronicznej kopii dokumentacji prowadzonej na temat danej osoby fizycznej, zawierającej dane osobowe tej osoby fizycznej oraz dostępne informacje wskazujące podstawę prawną i cele przetwarzania, okresy zatrzymywania oraz odbiorców lub kategorie odbiorców danych („dostęp”), jak również informacje dotyczące dostępnych środków zaskarżenia, pod warunkiem, że dostęp w określonym przypadku może podlegać zastosowaniu proporcjonalnych ograniczeń dozwolonych na podstawie krajowych ram prawnych, koniecznych, w momencie orzekania, do ochrony praw i wolności innych osób lub ważnych celów leżących w ogólnym interesie publicznym oraz należycie uwzględniających prawnie uzasadnione interesy danej osoby fizycznej;
 - (ii) sprostowania, jeżeli dane osobowe osoby fizycznej są nieprawidłowe lub były przetwarzane w niewłaściwy sposób; sprostowanie obejmuje – w stosownych przypadkach i w rozsądnym zakresie, biorąc pod uwagę podstawy sprostowania oraz szczególnie kontekst przetwarzania – korektę, uzupełnienie, usunięcie lub anonimizację, ograniczenie przetwarzania lub zablokowanie.
- b) W przypadku odmowy lub ograniczenia dostępu lub sprostowania danych Strona bez zbędnej zwłoki udziela osobie fizycznej odpowiedzi, w formie pisemnej, którą można dostarczyć drogą elektroniczną, informując ją o takiej odmowie lub takim ograniczeniu. W odpowiedzi umieszcza się uzasadnienie takiej odmowy lub takiego ograniczenia oraz informacje o dostępnych środkach zaskarżenia. Wszelkie koszty poniesione w związku z uzyskaniem dostępu powinny być ograniczone do rozsądnych i niewygórowanych kwot.

13. Sądowe i pozasądowe środki ochrony prawnej

Każda Strona dysponuje skutecznymi sądowymi i pozasądowymi środkami ochrony prawnej w celu naprawienia szkody z tytułu naruszenia niniejszego artykułu.

14. Nadzór

Każda Strona posiada jeden organ publiczny lub większą liczbę takich organów, które samodzielnie lub łącznie pełnią w sposób niezależny i skuteczny funkcje nadzorcze oraz posiadają uprawnienia nadzorcze w odniesieniu do środków określonych w niniejszym artykule. Funkcje i uprawnienia tych organów, działających samodzielnie lub łącznie, obejmują uprawnienia do prowadzenia dochodzeń, uprawnienia do podejmowania działań na podstawie skarg oraz zdolność do podejmowania działań naprawczych.

15. Konsultacje i zawieszenie

Strona może zawiesić przekazywanie danych osobowych innej Stronie, jeżeli posiada istotne dowody na to, że druga Strona systematycznie lub istotnie narusza warunki niniejszego artykułu lub że istotne naruszenie jest nieuchronne. Nie zawieszają one przekazywania danych bez przekazania uzasadnionego zawiadomienia i może to uczynić dopiero po zakończeniu przez zainteresowane Strony uzasadnionego okresu konsultacji, które nie przyniosły rozwiązania. Strona może jednak tymczasowo zawiesić przekazywanie danych w przypadku systematycznego lub istotnego naruszenia, które stanowi znaczące i bezpośrednie zagrożenie dla życia lub bezpieczeństwa osoby fizycznej lub znacznego nadszarpnięcia jej reputacji bądź znacznej szkody finansowej, w którym to przypadku Strona ta niezwłocznie powiadamia drugą Stronę i rozpoczyna z nią konsultacje. Jeżeli konsultacje nie doprowadziły do rozwiązania, druga Strona może na zasadzie wzajemności zawiesić przekazywanie danych, jeżeli ma istotne dowody na to, że zawieszenie przez Stronę zawieszającą było sprzeczne z warunkami niniejszego ustępu. Strona zawieszająca znosi zawieszenie niezwłocznie po usunięciu naruszenia uzasadniającego zawieszenie; wówczas zostają zniesione wszelkie zawieszenia na zasadzie wzajemności. W przypadku danych osobowych przekazanych przed zawieszeniem postępuje się nadal w sposób zgodny z niniejszym Protokołem.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia końcowe*Artykuł 15***Skutki niniejszego Protokołu**

1.
 - a) Do niniejszego Protokołu stosuje się art. 39 ust. 2 Konwencji.
 - b) Strony będące członkami Unii Europejskiej mogą we wzajemnych stosunkach stosować prawo Unii Europejskiej regulujące kwestie, których dotyczy niniejszy Protokół.
 - c) Ust. 1 lit. b) nie wpływa na pełne stosowanie niniejszego Protokołu między Stronami będącymi członkami Unii Europejskiej a innymi Stronami.
2. Do niniejszego Protokołu stosuje się art. 39 ust. 3 Konwencji.

*Artykuł 16***Podpisanie i wejście w życie**

1. Protokół jest otwarty do podpisu dla Stron Konwencji, które mogą wyrazić zgodę na związanie się nim poprzez:
 - a) podpisanie bez zastrzeżenia dokonania ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia; albo
 - b) podpisanie z zastrzeżeniem dokonania ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, a następnie ratyfikację, przyjęcie lub zatwierdzenie.
2. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
3. Niniejszy Protokół wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia, w którym pięć Stron Konwencji wyrazi zgodę na związanie się niniejszym Protokołem zgodnie z postanowieniami ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.
4. Wobec każdej Strony Konwencji, która w późniejszym okresie wyrazi zgodę na związanie się niniejszym Protokołem, wchodzi on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia, w którym dana Strona wyraziła zgodę na związanie się niniejszym Protokołem, zgodnie z postanowieniami ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

*Artykuł 17***Klauzula federalna**

1. Państwo federalne może zastrzec sobie prawo do wykonywania zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu zgodnie z podstawowymi zasadami regulującymi stosunki między władzami federalnymi a państwami wchodzącymi w skład federacji lub innymi analogicznymi jednostkami terytorialnymi, pod warunkiem że:
 - a) niniejszy Protokół stosuje się do władz federalnych państwa federalnego;
 - b) zastrzeżenie takie nie ma wpływu na zobowiązania do zapewnienia współpracy, o którą występują inne Strony zgodnie z postanowieniami rozdziału II; oraz
 - c) postanowienia art. 13 stosuje się do państw wchodzących w skład federacji lub do innych analogicznych jednostek terytorialnych.

2. Inna Strona może uniemożliwić organom, dostawcom usług lub podmiotom na swoim terytorium podjęcie współpracy w odpowiedzi na wniosek lub nakaz przekazany bezpośrednio przez państwo wchodzące w skład federacji lub inną analogiczną jednostkę terytorialną państwa federalnego, które złożyło zastrzeżenie zgodnie z ust. 1, chyba że dane państwo federalne skieruje do Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikację, zgodnie z którą państwo wchodzące w skład federacji lub inna analogiczna jednostka terytorialna stosują się do zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu mających zastosowanie do danego państwa federalnego. Sekretarz Generalny Rady Europy tworzy i aktualizuje rejestr takich notyfikacji.

3. Inna Strona nie uniemożliwia organom, dostawcom usług ani podmiotom na swoim terytorium podjęcia współpracy z państwem wchodzącym w skład federacji lub inną analogiczną jednostką terytorialną ze względu na zastrzeżenie złożone na podstawie ust. 1, jeżeli nakaz lub wniosek przekazano za pośrednictwem władz federalnych lub jeżeli umowę w sprawie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego na podstawie art. 12 zawarto z udziałem władz federalnych. W takich sytuacjach władze federalne zapewniają wypełnienie mających zastosowanie zobowiązań wynikających z Protokołu, pod warunkiem że w odniesieniu do ochrony danych osobowych przekazywanych państwu wchodzącym w skład federacji lub analogicznym jednostkom terytorialnym zastosowanie mają wyłącznie warunki określone w art. 14 ust. 9 lub, w stosownych przypadkach, warunki umowy lub porozumienia, o których mowa w art. 14 ust. 1 lit. b) lub c).

4. W odniesieniu do postanowień niniejszego Protokołu, których wykonanie należy do jurysdykcji państw wchodzących w skład federacji lub innych analogicznych jednostek terytorialnych, nie mających obowiązku – zgodnie z ich konstytucyjnym systemem federalnym – podejmowania działań legislacyjnych, władze federalne przedstawiają właściwym organom tych państw informację o wspomnianych postanowieniach łącznie ze swoją pozytywną o nich opinią, aby zachęcić je do podjęcia stosownych działań implementacyjnych.

Artykuł 18

Terytorialny zakres zastosowania

1. Niniejszy Protokół stosuje się do terytorium lub terytoriów określonych w deklaracji złożonej przez Stronę na podstawie art. 38 ust. 1 lub 2 Konwencji w zakresie, w jakim nie wycofano takiej deklaracji na podstawie art. 38 ust. 3.
2. Przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Strona może złożyć deklarację, zgodnie z którą niniejszy Protokół nie będzie miał zastosowania do terytorium lub terytoriów określonych w deklaracji Strony złożonej na podstawie art. 38 ust. 1 lub 2 Konwencji.
3. Deklaracja złożona na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu może zostać wycofana w odniesieniu do każdego terytorium wskazanego w takiej deklaracji w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie wywiera skutek pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 19

Zastrzeżenia i deklaracje

1. W drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy każda Strona Konwencji może przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia złożyć deklarację, zgodnie z którą korzysta ona z zastrzeżenia lub zastrzeżeń określonych w art. 7 ust. 9 lit. a) i b), art. 8 ust. 13 oraz art. 17 niniejszego Protokołu. Składanie innych zastrzeżeń jest niedopuszczalne.
2. W drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy każda Strona Konwencji może przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia złożyć deklarację lub deklaracje określone w art. 7 ust. 2 lit. b) i ust. 8; art. 8 ust. 11; art. 9 ust. 1 lit. b) i ust. 5; art. 10 ust. 9; art. 12 ust. 3; oraz art. 18 ust. 2 niniejszego Protokołu.
3. W drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy każda Strona Konwencji składa wszelkie deklaracje, notyfikacje lub informacje określone w art. 7 ust. 5 lit. a) i e); art. 8 ust. 4 i ust. 10 lit. a) i b); art. 14 ust. 7 lit. c) i ust. 10 lit. b); oraz art. 17 ust. 2 niniejszego Protokołu zgodnie z określonymi w nich warunkami.

*Artykuł 20***Status i wycofanie zastrzeżeń**

1. Strona, która złożyła zastrzeżenie zgodnie z art. 19 ust. 1, wycofuje je w całości lub w części, gdy tylko pozwoli na to okoliczności. Wycofanie takie wywiera skutek z dniem otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy. Jeżeli w notyfikacji podaje się, że wycofanie zastrzeżenia wywiera skutek w określonym w nim dniu, a dzień ten jest późniejszy niż dzień otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego, wycofanie wywiera skutek w tym późniejszym dniu.
2. Sekretarz Generalny Rady Europy może okresowo zwracać się do Stron, które zgłosiły jedno lub kilka zastrzeżeń zgodnie z art. 19 ust. 1, o przedstawienie informacji na temat perspektyw wycofania takiego zastrzeżenia lub takich zastrzeżeń.

*Artykuł 21***Zmiany**

1. Każda Strona niniejszego Protokołu może proponować zmiany do niniejszego Protokołu, a Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje je państwom członkowskim Rady Europy oraz Stronom i sygnatariuszom Konwencji, jak również każdemu państwu, które zaproszono do przystąpienia do Konwencji.
2. Każdą zmianę zaproponowaną przez Stronę przekazuje się Europejskiemu Komitetowi ds. Przystępczości (CDPC), który przedkłada Komitetowi Ministrów swoją opinię na temat danej proponowanej zmiany.
3. Komitet Ministrów rozpatruje proponowaną zmianę oraz opinię przedłożoną przez CDPC i może przyjąć daną zmianę po konsultacji ze Stronami Konwencji.
4. Tekst każdej zmiany przyjętej przez Komitet Ministrów zgodnie z ust. 3 przekazywany jest Stronom niniejszego Protokołu do akceptacji.
5. Każda zmiana przyjęta zgodnie z ust. 3 wchodzi w życie trzydziestego dnia po zawiadomieniu Sekretarza Generalnego przez wszystkie Strony niniejszego Protokołu o jej zaakceptowaniu.

*Artykuł 22***Rozstrzygnięcie sporów**

Do niniejszego Protokołu stosuje się art. 45 Konwencji.

*Artykuł 23***Konsultacje między Stronami i ocena wdrażania**

1. Do niniejszego Protokołu stosuje się art. 46 Konwencji.
2. Strony dokonują okresowej oceny skutecznego stosowania i wdrażania postanowień niniejszego Protokołu. Art. 2 Regulaminu wewnętrznego komitetu Konwencji o cyberprzestępczości w brzmieniu zmienionym w dniu 16 października 2020 r. stosuje się odpowiednio. Pięć lat po wejściu w życie niniejszego Protokołu Strony dokonują wstępnego przeglądu procedur określonych w tym artykule i mogą je zmienić w drodze konsensusu w zakresie, w jakim procedury te mają zastosowanie do niniejszego Protokołu.
3. Przegląd art. 14 rozpoczyna się po wyrażeniu przez dziesięć Stron Konwencji zgody na związanie się niniejszym Protokołem.

*Artykuł 24***Wypowiedzenie**

1. Każda Strona może w dowolnej chwili wypowiedzieć niniejszy Protokół, kierując do Sekretarza Generalnego Rady Europy odpowiednią notyfikacją.
2. Wypowiedzenie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.
3. Wypowiedzenie Konwencji przez Stronę niniejszego Protokołu stanowi wypowiedzenie niniejszego Protokołu.
4. W przypadku informacji lub dowodów przekazanych przed dniem, w którym wypowiedzenie stało się skuteczne, postępuje się nadal w sposób zgodny z niniejszym Protokołem.

*Artykuł 25***Notyfikacja**

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim Rady Europy, Stronom i sygnatariuszom Konwencji oraz wszystkim państwom, które zostały zaproszone do przystąpienia do Konwencji:

- a) każdy akt podpisania;
- b) złożenie każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia;
- c) każdą datę wejścia w życie niniejszego Protokołu zgodnie z art. 16 ust. 3 i 4;
- d) każdą deklarację lub każde zastrzeżenie złożone zgodnie z art. 19 lub wycofanie zastrzeżeń zgodnie z art. 20;
- e) wszelkie inne akty, notyfikacje lub informacje związane z niniejszym Protokołem.

Na dowód czego, niżej podpisani, odpowiednio do tego umocowani, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 maja 2022 r., w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy prześle poświadczony kopie każdemu państwu członkowskiemu Rady Europy, Stronom i sygnatariuszom Konwencji oraz każdemu państwu, które zaproszono do przystąpienia do Konwencji.
